

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

Retouradres: Postbus 21012 3001 AA Rotterdam

Leden van de Bestuurscommissie Va

Datum

26 februari 2021

Onderwerp

Conceptdocumenten Regionaal Transitieprogramma OV en Corona

Westersingel 12
Postbus 21012
3001 AA Rotterdam
Telefoon 088 5445 100
E-mail: informatie@mrhd.nl
Internet: www.mrdh.nl
KvK nummer: 62288024

Bankrekeningnummer
NL96 BNGH 0285 1651 43

Contactpersoon
J.C. Wassens

uw kenmerk

ons kenmerk
79412
projectnummer

doorkiesnummer
088 5445

e-mail
j.wassens@mrhd.nl

aantal bijlage(n)
div.

Geachte leden van de BCVa,

De afgelopen maanden is hard gewerkt aan de totstandkoming van het zogeheten Transitieprogramma OV en Corona. Dit met als doel om op 24 maart 2021 een besluit te kunnen nemen over hoe wij als Metropoolregio Rotterdam Den Haag het openbaar vervoer door deze lastige tijden kunnen loodsen. Met deze brief bieden wij u het regionaal Transitieprogramma, de bijbehorende agendapost en achterliggende stukken aan.

De inhoudelijke opgave

Corona heeft een enorme en meerjarige impact op het OV in onze regio. Tegelijkertijd blijven de lange termijn ambities met het OV in onze regio ongewijzigd. Er is een groot aantal maatschappelijke opgaven die op (middel)lange termijn onverminderd blijven spelen en om investeringen vragen. OV speelt daarbij een cruciale rol. Deze opgaven zijn onder meer verwoord in het programma MoVe (Mobiliteit en Verstedelijking) en vormen de basis van de Groeiagenda Zuid-Holland. Het gaat om de volgende opgaven:

- De toename van het aantal inwoners (tot 2040 komen er in de metropoolregio 400.000 mensen bij) en de groei van de logistiek leidt tot grote en hardnekkige bereikbaarheidsknelpunten op de weg en in het OV;
- De toename van het aantal woningen, bedrijven en vervoer zet druk op de schaarse ruimte in de regio;
- De metropoolregio kent een groot onbenut economische potentieel door achterblijvende agglomeratiekracht.

Dit maakt dat onze inzet onverminderd gericht blijft op het faciliteren van de verstedelijking door middel van goed OV. Daarmee bedienen we de reiziger van nu, morgen en overmorgen en dragen we bij aan de gewenste verduurzaming van de samenleving. Dit perspectief moeten we ondanks de coronacrisis goed voor ogen blijven houden.

De financiële opgave

De financiële opgave waarvoor MRDH en haar opbrengstverantwoordelijke vervoerbedrijven gesteld staan door corona is groot en urgent. In het meest gunstige geval bedraagt deze opgave 379 miljoen euro in de periode 2021-2030, waarvan 189 miljoen euro in de periode

2021-2024. In minder optimistische rekenmodellen loopt het tekort zelfs op tot 1.169 miljoen euro in de periode 2021-2030. De uiteindelijke hoogte van de tekorten is afhankelijk van de snelheid van herstel van de OV-reizigersaantallen en van aanvullende rijkssteun. Het transitieprogramma zal – in nauwe samenwerking met het Rijk – een antwoord moeten geven op de voorziene tekorten.

Het is, gezien de grote financiële tekorten in elk scenario, daarom urgent en noodzakelijk nu te handelen. De gezondheid van onze OV-sector is een gedeelde verantwoordelijkheid, van ons, van de vervoerders én van het Rijk. Daarom is het van het grootste belang de lobby richting Rijk blijvend en massief in te zetten én voorbereid te zijn op een scenario waarbij het herstel van reizigers minder snel gaat dan gehoopt en/of aanvullende Rijkssteun niet (geheel) tot stand komt.

Opbouw van het transitieprogramma

Het transitieprogramma is opgebouwd uit een pakket aan maatregelen die op korte termijn ingezet kunnen worden en mogelijke knoppen waar nu niet aan gedraaid wordt, voor het borgen van het lange termijnperspectief onwenselijk zijn, maar die onvermijdelijk ingezet moeten worden als het Rijk onvoldoende verantwoordelijkheid neemt en/of de reizigersopbrengsten achterblijven. Het nu aan de bestuurscommissie voorgestelde pakket van maatregelen die op korte termijn de financiële nood verlichten bestaat uit:

- ‘No regret maatregelen’: marketingacties, spreidingsmaatregelen, duurzaamheidsmaatregelen met positieve business case;
- Diverse maatregelen ten behoeve van de interne bedrijfsvoering bij vervoerders;
- Het in de praktijk uitvoeren van het in de Kadernota OV 2017 genomen bestuurlijke besluit dat gemeenten bijdragen aan de kosten van majeure wegomleidingen en (mede) door gemeenten veroorzaakte majeure ontwikkelingen buiten de invloedssfeer van de concessiehouders;
- Vervoerkundige ingrepen:
 - Doorzetten pakket BCVa-pakket 25 november 2020
 - Verdere vervoerkundige maatregelen;
- Maatregelen wijziging inzetmodel Sociale Veiligheid (ca 10% minder menselijk toezicht).

MRDH en vervoerbedrijven hebben daarnaast onderzocht welke aanvullende maatregelen de komende periode genomen kunnen worden wanneer de reizigersaantallen zich onvoldoende herstellen en /of aanvullende Rijkssteun niet of niet geheel verleend wordt. Dit heeft geleid tot de volgende maatregelen, waarvan wordt voorgesteld om deze nu (nog) niet in te voeren, maar over de daadwerkelijke inzet van deze maatregelen te besluiten op een later moment, afhankelijk van het reizigersherstel en de mate van aanvullende rijkssteun:

- Sociale veiligheid: verdere vermindering van menselijk toezicht op diverse tijden en locaties volgens verschillende varianten
- Tariefsverhoging van maximaal 40 % inclusief invoering kinderkaartje
- Verdere vervoerkundige ingrepen
- Bijdrage van uit IPVa middelen van maximaal 7,5 miljoen euro per jaar tot een maximum van 75 miljoen euro
- Latere instroom ZE-bussen of latere instroom nieuwe trams
- Overige maatregelen (nog niet bekend, mogelijk voortschrijdend inzicht)

Het regionale Transitieprogramma dat nu aan u wordt aangeboden en ter besluitvorming zal voorliggen in de BCVa van 24 maart aanstaande, zal in 2021 driejaarlijks en vanaf 2022 tweejaarlijks worden herijkt. Bij positieve ontwikkelingen kunnen maatregelen versoepeld of losgelaten worden, bij het voltrekken van een negatiever scenario zijn aanvullende maatregelen onvermijdelijk.

Kortheidshalve wordt voor de inhoudelijke toelichting op deze maatregelen verwezen naar de bijgevoegde stukken

Proces de komende weken

Besluitvorming over het regionaal Transitieprogramma OV en Corona staat gepland voor de BCVa van 24 maart 2021. De komende maand zijn er diverse momenten voorzien om u te informeren over de inhoud van het Transitieprogramma en eventuele (technische) vragen te beantwoorden. Het gaat om:

- 3 maart 2021, informatieve sessie voor de leden van de BCVa en het AOVa;
- 4 maart 2021, informatieve sessie voor de leden van de ACVa.

Na deze informatieve sessies zal op 9 maart 2021 het Metrocov het voorstel bespreken en van een advies voorzien, gevolgd door de ACVa op 11 maart 2021.

Daarnaast zijn we van harte bereid om u de komende maand te ondersteunen in het contact met uw gemeenteraad. Indien gewenst geven wij graag een toelichting op het Transitieprogramma, zodat u op een constructieve wijze het gesprek kunt voeren met uw Raad en de input van de gemeenteraad op een goede manier in kunt brengen tijdens de bespreking op 24 maart 2021. Mocht u behoefte hebben aan deze ondersteuning neem dan gerust contact met ons op.

Wij denken dat u dat u, op basis van de achterliggende stukken en genoemde informatieve sessies, een goede basis heeft om de komende maand tot een goed beeld en oordeel te komen. Wij benadrukken dat nu handelen nodig is; ten aanzien van de besluitvorming over het regionale Transitieprogramma en in de lobby naar het Rijk. Niets doen betekent dat het forse financiële vraagstuk alleen maar groter wordt. Dat de maatregelen pijnlijk zijn begrijpen wij, maar het is noodzakelijk om met elkaar te komen tot een zorgvuldig besluit voor het OV van nu, morgen en overmorgen.

Met vriendelijke groet,

I.S. Bal
Portefeuillehouder OV-concessiemanagement

M.J. Rosier
Portefeuillehouder OV-ontwikkeling